

A bükki kerámia készítéséről: eredmények, kérdések, feladatok

Szilágyi Veronika
MTA Izotópkutató Intézet
szilagyiv@iki.kfki.hu

Magyar-német kutatócsapatunk a középső neolitikus Bükki kultúra kerámiakészítési szokásait vizsgálta. Érdeklődésünk középpontjában a rendkívüli szépségű bükki finomkerámia állt. Archeometriai vizsgálati módszerek segítségével azt próbáltuk bizonyítani vagy cáfolni, hogy ez a karakteres küllemű, nagy művészi igényű fazekas munkára utaló kerámiatípus sajátos fazekas technikával és nyersanyagokból készült. Ennek érdekében 10 olyan bükki kultúrabeli régészeti lelőhelyet választottunk ki, amelyeknek kerámia leletanyaga (legalább részben) feldolgozott, illetve különböző topográfiai és földtani környezetben helyezkednek el. Vizsgálataink rámutattak, hogy a bükki finomkerámia pontosan meghatározott alapanyag előkészítést követően, a különböző területeken viszonylag azonos körülmények között készült, valamint változatos inkrusztációs anyagok alkalmazásával készült. Eredményeink alapján nem bizonyítható egyetlen, sajátos nyersanyag alkalmazása. Ezzel ellentétben többféle nyersanyag (kövér-sovány-csillámos agyagok) és többféle nyersanyag lelőhely (regionálisan elterjedt folyóvízi üledékek, lokálisan elterjedt üledékek) tűnik valószínűnek. Mindez jelezheti a Bükki kultúra – akár egymástól távoli – településeinek intenzív kapcsolatát.